

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA TVRTKE INTERNOVA D.O.O. PAZIN

Pulić, Slađana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The Polytechnic of Rijeka / Veleučilište u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:125:185838>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-23**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Rijeka Digital Repository - DR PolyRi](#)

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Sladana Pulić

**FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA TVRTKE
INTERNOVA D.O.O. PAZIN**

završni rad

Rijeka, 2022.

VELEUČILIŠTE U RIJECI

Poslovni odjel

Preddiplomski stručni studij Poduzetništvo

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA TVRTKE INTERNOVA D.O.O. PAZIN

završni rad

MENTOR

Mr.sc. Marino Golob, v. pred.

STUDENT

Sladana Pulić

MBS: 2423000085/18

Rijeka, 2022.

SAŽETAK

Najtočniji i najsveobuhvatniji uvid u poslovanje nekog poduzeća daju temeljni financijski izvještaji koji predstavljaju financijski sažetak poslovne godine. Analizom tih izvještaja dodatno se raščlanjuju podaci, stavljaju u međusobni odnos te time dobivaju nove informacije o poslovanju korisne menadžmentu kao internom korisniku te ostalim eksternim korisnicima koji su zainteresirani za poslovanje poduzeća. Najčešće tehnike financijske analize su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja (bilance i računa dobiti i gubitka) te analiza pomoću financijskih pokazatelja. U ovom radu, pomoću navedenih tehnika, napravljena je financijska analiza poslovanja poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje od 2020. do 2021. godine.

Ključne riječi: financijski izvještaji, financijska analiza, financijski pokazatelji, Internova d.o.o.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. CILJEVI RADA.....	1
1.2. STRUKTURA RADA.....	2
2. POJAM FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	3
2.1. REGULATORNI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	3
2.2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI.....	6
2.2.1. Bilanca.....	6
2.2.2. Račun dobiti i gubitka.....	9
2.2.3. Ostali financijski izvještaji	11
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	12
3.1. HORIZONTALANA FINANCIJSKA ANALIZA	14
3.2. VERTIKALNA FINANCIJSKA ANALIZA	14
3.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI.....	15
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti	16
3.3.2. Pokazatelji zaduženosti	18
3.3.3. Pokazatelji aktivnosti.....	20
3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti	21
3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti	22
3.3.6. Pokazatelji investiranja.....	23

4. FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA INTERNOVA D.O.O.	24
.....
4.1. OSNOVNI PODACI O PODUZEĆU INTERNOVA D.O.O.	24
4.2. ANALIZA BILANCE	26
4.3. ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA	30
4.4. ANALIZA POSLOVANJA TEMELJEM FINANCIJSKIH POKAZATELJA.....	32
4.4.1. Izračun i interpretacija pokazatelja likvidnosti	33
4.4.2. Izračun i interpretacija pokazatelja zaduženosti	35
4.4.3. Izračun i interpretacija pokazatelja aktivnosti	37
4.4.5. Izračun i interpretacija pokazatelja profitabilnosti	39
4.5. ZAKLJUČAK ANALIZE POSLOVANJA DRUŠTVA INTERNOVA D.O.O.....	41
5. ZAKLJUČAK.....	42
POPIS LITERATURE	43
POPIS TABLICA.....	44
POPIS SLIKA	45

1. UVOD

Analiza financijskih izvještaja je bitna za razumijevanje prošlih događaja i donošenje odluka za budućnost. Temeljni financijski izvještaji su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Svaki od njih daje uvid u određene financijske poglede poslovanja, međusobno se nadopunjuju i zajedno daju kompletnu sliku poslovanje poduzeća.

Tema ovog završnog rada je prezentacija i analiza financijskih izvještaja i poslovanja poduzeća Internova d.o.o.. U ovome radu prikazati će se postupci i rezultati analize bilance i računa dobiti i gubitka te financijska analiza putem odabranih pokazatelja - likvidnosti, zaduženosti, ekonomičnosti i profitabilnosti poduzeća Internova d.o.o. za 2020. i 2021. godinu. Potrebni podaci za analizu preuzeti su iz Godišnjih financijskih izvještaja poduzeća Internova d.o.o. koji su dostupni na internetskim stranicama Financijske agencije. (Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>, 31.05.2022.)

1.1. CILJEVI RADA

Ciljevi rada su odrediti pojam financijskog izvještavanja, definirati temeljne financijske izvještaje - bilancu, računa dobiti i gubitka, izvješća o novčanom toku, izvješća o promjeni glavnice (kapitala) i bilješka uz financijska izvješća te obraditi pojam analize financijskih izvještaja - vertikalne i horizontalne analize, te analize putem pokazatelja. Nakon teorijskih obrada pojmova cilj je analizirati i interpretirati financijska izvješća poduzeća Internova d.o.o. korištenjem horizontalne i vertikalne financijske analize te putem financijskih pokazatelja.

1.2. STRUKTURA RADA

Ovaj završni rad podijeljen je u pet cjelina. U uvodnom dijelu definirani su ciljevi i struktura rada.

Drugi dio rada odnosi se na pojam financijskog izvještavanja u kojem se teorijski obrađuje regulatorni okvir za financijsko izvještavanje u Republici Hrvatskoj te temeljni financijski izvještaji.

U trećem dijelu obrađen je teorijsko poimanje, tumačenje i važnost analize financijskih izvještaja, objašnjenje horizontalne i vertikalne analiza te vrste financijskih pokazatelja.

Četvrti dio obuhvaća praktični primjer analize financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Internova d.o.o.. prezentirani su osnovni opći podaci o poduzeću te izrađene i interpretirane analize bilance, računa dobiti i gubitka te analiza temeljem financijskih pokazatelja.

U petom, posljednjem dijelu dat je zaključak na temelju svih obrađenih cjelina.

2. POJAM FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvene obrade podataka i pojavljuju se kao nositelji računovodstvenih informacija. Cilj financijskog izvještavanja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja poduzeća. (K. Žager, et.al., 2020., 91)

Financijski izvještaji predstavljaju temeljnu podlogu i polaznu točku za analizu poslovanja poduzeća.

2.1. REGULATORNI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Financijsko izvještavanje u Republici Hrvatskoj regulirano je brojnim zakonima i pravilnicima. Krovni zakon koji uređuje obvezu i način financijskog izvještavanja je Zakon o računovodstvu (u daljnjem tekstu ZOR). ZOR-u uređeno je računovodstvo poduzetnika, njihovo razvrstavanje, obveze vođenja poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvješćivanja, obvezna godišnja financijska izvješća te njihov sadržaj, struktura i revizija. Posljednja izmjena ZOR-a na snazi je od 08.04.2020.godine. (Narodne novine, br. 78/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20)

Ostali podzakonski propisi doneseni temeljem ZOR-a:

(Izvor: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/financijski-sustav/financijski-izvjestaji-i-nefinancijsko-izvjesce/financijski-izvjestaji/2360>, 06.05.2022.)

- Pravilnik o obliku i sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe (Narodne novine, br. 2/17)
- Pravilnik o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja, te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (Narodne novine, br. 1/16).

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (Narodne novine, br. 93/17).
- Pravilnik o sadržaju, uvjetima korištenja, opsegu podataka i naknadi troškova za isporuku dokumentacije i podataka iz Registra (Narodne novine, br. 1/16).
- Pravilnik o pretvaranju knjigovodstvenih isprava koje se čuvaju u izvornom pisanom obliku u elektronički zapis (Narodne novine, br. 76/19).
- Pravilnik o rokovima predaje financijskih izvještaja i računovodstvene dokumentacije u posebnim okolnostima (Narodne novine, broj 43/20)

Poduzetnici se prema ZOR-u (članak 5.) razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:

- iznos ukupne aktive,
- iznos prihoda,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

Tablica 1.: Kriteriji razvrstavanja poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

POKAZATELJI	MIKRO PODUZETNICI (ne prelaze 2 od 3 pokazatelja)	MALI PODUZETNICI (ne prelaze 2 od 3 pokazatelja)	SREDNJI PODUZETNICI (ne prelaze 2 od 3 pokazatelja)	VELIKI PODUZETNICI (prelaze 2 od 3 pokazatelja)
Iznos ukupne aktive	2.600.000,00 kn	30.000.000,00 kn	150.000.000,00 kn	150.000.000,00 kn
Iznos prihoda	5.200.000,00 kn	60.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn
Prosječan broj zaposlenih	10	50	250	250

Izvor: izrada autorice

Prema odredbama članka 19. ZOR-a poduzetnici i druge pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan tim zakonom i na temelju njega donesenim propisima. Godišnje financijske izvještaje čine:

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- izvještaj o novčanim tokovima,
- izvještaj o promjenama kapitala,
- bilješke uz financijske izvještaje.

Mali i mikro poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje dok srednji i veliki poduzetnici uz njih predaju i ostale zakonom definirane.

Nadalje, ZOR definira dvije vrste standarda financijskog izvješćivanja kojih se poduzetnici moraju pridržavati. To su Hrvatski standardi financijskog izvješćivanja (u daljnjem tekstu HSFI) koje primjenjuju mikro, mali i srednji poduzetnici i Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja(u daljnjem tekstu MSFI i MRS) koji primjenjuju veliki poduzetnici i poduzetnici od javnog interesa.

HSFI su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacije poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu s ZOR-om a objavljuju se u Narodnim novinama. Trenutno na snazi su oni doneseni 2015. godine (NN 86/2015).

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni računovodstveni standardi kako su uređeni člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002. (Izvor: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>, 06.05.2022.)

2.2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Temeljne financijska izvještaje čine: (K. Žager, et.al, 2020., 92.)

- bilanca (izvještaj o financijskom položaju),
- Račun dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti),
- Izvještaj o novčanim tokovima,
- Izvještaj o promjenama kapitala,
- Bilješke uz financijske izvještaje.

Izvještaji su međusobno povezani i upućuju jedni na druge. Sva ova izvješća moraju dati istinit i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala, promjene financijskog položaja i računa dobiti i gubitka.

2.2.1. Bilanca

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji ukazuje na financijski položaj poduzeća odnosno na stanje i međuodnos imovine, obveza i kapitala na određeni dan te služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Prikazuje imovinu kojom poduzeće raspolaže i obveze prema izvorima te imovine (obveze i kapital) u određenom trenutku.

Ona predstavlja dvostruki prikaz imovine, jednom prema pojavnom obliku i drugi put prema podrijetlu te imovine. Imovina poduzeća računovodstvenim rječnikom naziva se još i aktiva, a izvori te imovine pasiva. U razmatranju financijskog položaja posebno je važna struktura imovine, struktura obveza i kapitala, kao i njihova međusobna povezanost i uvjetovanost. (K. Žager, et.al., 2020., 94.)

Kako je već spomenuto, osnovni elementi bilance su imovina, obveze i kapital.

Imovina predstavlja resurse kojima se poduzeće koristi u ostvarivanju svoje djelatnosti, ona proizlazi iz prošlih događaja i od nje se očekuju buduće ekonomske koristi. Određeni resurs

poduzeća može se prikazati na imovinskoj poziciji bilance samo ako su određeni uvjeti zadovoljeni, a to je da je resurs pod kontrolom poduzeća, da se pouzdano može izmjeriti i da se od njega može očekivati buduća ekonomska korist.

Imovina u bilanci se dijeli prema pojavnom obliku na materijalnu i nematerijalnu te prema vremenu očekivane preobrazbe u novčani oblik na kratkotrajnu i dugotrajnu. Za kratkotrajnu imovinu pretpostavka je da će se pretvoriti u novčani oblik unutar godine dana, dok se za dugotrajnu imovinu očekuje pretvaranje u novčani oblik u vremenskom periodu dužem od godine.

Oblici kratkotrajne imovine su:

- novac (u banci i blagajni),
- financijska imovina (dani kratkoročni zajmovi i depoziti, kupljeni vrijednosni papiri, ostala kratkoročna ulaganja),
- potraživanja (od kupaca, zaposlenih, države),
- zalihe (sirovina i materijala, gotovih proizvoda, nedovršenih proizvoda ,trgovačke robe).

Oblici dugotrajne imovine su:

- nematerijalna imovina (patenti, licence, koncesije, softver, izdaci za razvoj, goodwill),
- materijalna imovina (zemljišta, šume, građevinski objekti, postrojenja, oprema, alati, transportna sredstva),
- financijska imovina (dani dugoročni zajmovi i depoziti, kupljeni vrijednosni papiri),
- potraživanja (od kupaca za rok duži od godine dana).

Sva imovina kojom poduzeće raspolaže, odnosno koju ima prikazanu na imovinskim pozicijama bilance mora imati svoje izvore od kojih je pribavljena. Ti izvori u praksi su dobavljači, vlasnici, banke, građani i dr. Nabavkom imovine od tih izvora prema njima nastaju određene obveze, najčešće novčane.

Obveze se također dijele na dugoročne koje dospijevaju u roku dužem od godine dana. To su najčešće dugoročni krediti ili primljeni zajmovi koji su korišteni za kupnju dugotrajne imovine. Kratkoročne obveze je potrebno podmiriti unutar godine dana. To su uglavnom obveze prema dobavljačima za tekuće poslovanje, obveze za plaće, poreze i kratkoročne kredite. Osnovno pravilo prilikom nabavka imovine je da se dugotrajna imovina financira iz dugoročnih izvora a kratkotrajna imovina iz kratkoročnih izvora.

Kapital je ostatak imovine nakon oduzimanja svih obveza, znači razlika između ukupne imovine i ukupnih obveza. Taj dio pripada vlasnicima poduzeća. Postoji uloženi i zarađeni kapital.

Bilanca uvijek mora biti u ravnoteži, što znači da ukupna imovina (aktiva) poduzeća mora biti jednaka ukupnim izvorima financiranja (pasiva).

Tablica 2.: Skraćena struktura bilance

AKTIVA	PASIVA
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	A) KAPITAL I REZERVE
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	II. KAPITALNE REZERVE
II. MATERIJALNA IMOVINA	III. REZERVE IZ DOBITI
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE
IV. POTRAŽIVANJA	V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	B) REZERVIRANJA
I. ZALIHE	C) DUGOROČNE OBVEZE
II. POTRAŽIVANJA	D) KRATKOROČNE OBVEZE
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA
IV. NOVAC U BANCII BLAGAJNI	F) UKUPNO PASIVA
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	
E) UKUPNO AKTIVA	

Izvor: izrada autorice prema Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 144/2020)

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je financijski izvještaj o prihodima i rashodima poduzeća u izvještajnom razdoblju - suprotne ekonomske kategorije sučeljavaju se u cilju utvrđivanja njihove razlike koja predstavlja financijski rezultat poslovanja. (Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E., 2009. , 120.)

Za razliku od bilance, koja prikazuje stanje imovine, kapitala i obveza na određeni dan, račun dobiti i gubitka prikazuje kretanje prihoda i rashoda kroz promatrano obračunsko razdoblje. Na temelju njega ocjenjuje se uspješnost poslovanja poduzeća i temeljni cilj svakog poduzeća - profitabilnost. On je u uskoj je vezi s bilancom jer promjene koje se u obračunskom razdoblju javljaju na vrijednosti i strukturi imovine, obveza i kapitala imaju za posljedicu pojavu prihoda i rashoda. Zajednička pozicija koja povezuje ova dva izvještaja je dobit. U bilanci se kumulativno prikazuje u jednom iznosu dok je u računu dobiti i gubitka detaljnije prikazana kroz prihode i rashode.

Prihod se javlja kao posljedica povećanja vrijednosti određenih oblika imovine ili kao smanjenje vrijednosti određenih oblika obveza što kao posljedicu ima povećanje kapitala.

Ovisno o tome po kojoj osnovi nastaju , prihodi se dijele na poslovne i financijske.

Poslovni prihodi nastaju iz glavnih poslovnih aktivnosti poduzeća. Dijele se na prihode od prodaje i ostale poslovne prihode. Prihodi od prodaje su primjerice prodaja proizvoda, trgovačke robe ili usluga, ovisno o djelatnosti poduzeća i u strukturi prihoda čine najznačajniji dio. Ostale poslovni prihodi čine primjerice prihodi od prodaje dugotrajne imovine, sitnog inventara, inventurni viškovi, otpisi obveza i slično.

Financijski prihodi se javljaju zbog ulaganja u financijsku imovinu kao što su dionice ili obveznice ili pak davanjem zajmova. U tim slučajevima dividende i kamate predstavljaju financijski prihod. (K. Žager, et.al., 2020., 112.)

Rashod se javlja kao posljedica smanjenja vrijednosti određenih oblika imovine ili kao povećanje vrijednosti određenih oblika obveza kojima se umanjuje kapital. Kao i kod prihoda rashodi se prikazuju kao poslovni i financijski.

Poslovni rashodi nastaju obavljanjem glavne djelatnosti poduzeća, javljaju se redovito a čine ih troškovi prodanih proizvoda i ostali troškovi poslovanja kao što su plaće, režije, amortizacija. Ostali poslovni rashodi su rashodi koji nisu uobičajeni, teže ih je planirati i predvidjeti. Tu spadaju rashodi od raznih šteta, kazni, otuđenja imovine i slično.

Financijski rashodi nastaju zbog korištenja tuđih novčanih sredstava, tu spadaju kamate, negativne tečajne razlike i slično. (K. Žager, et.al., 2020., 113-114.)

Račun dobiti i gubitka propisan je Zakonom o računovodstvu a struktura njegovog sadržaja Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Tablica 3.: Skraćena struktura računa dobiti i gubitka

NAZIV POZICIJE
I. POSLOVNI PRIHODI
1. Prihodi od prodaje
2. Ostali poslovni prihodi
II. POSLOVNI RASHODI
1. Rashodi od prodaje
2. Rashodi poslovanja
3. Ostali poslovni rashodi
III. FINANCIJSKI PRIHODI
IV. FINANCIJSKI RASHODI
V. UKUPNI PRIHODI (I.+III.)
VI. UKUPNI RASHODI (II.+IV)
VII. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (V.+VI.)
VIII. PORZ NA DOBIT
IX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (VII.-VIII.)

Izvor: izrada autorice prema Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 144/2020)

2.2.3. Ostali financijski izvještaji

Ostali financijski izvještaji uključuju izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje.

Izvešće o novčanom toku je financijski izvještaj koji su dužna sastaviti srednja i velika poduzeća, a prikazuje nam izvore i način uporabe novca poduzeća. Iskazuje novčane primitke i izdatke i njihove ekvivalente u određenom vremenskom razdoblju na početku i na kraju promatranog razdoblja. Osnovni elementi izvještaja o novčanom toku su primici, izdaci i njihova razlika koja se naziva čisti ili neto novčani tok. Iskazivanjem te razlike primjećuje se da li poduzeće više dobiva ili troši novca po nekoj osnovi. Primici i izdaci su isključivo financijska i egzaktna kategorija za razliku od prihoda i rashoda koja su računovodstvena kategorija i podliježu procijeni. Ovim izvještajem dopunjavaju se informacije koje pružaju Bilanca i Račun dobiti i gubitka.

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje sve promjene na pozicijama kapitala koje su se dogodile između dva obračunska razdoblja. U njemu se raščlanjuju i prate promjene na svim pozicijama kapitala – temeljni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak.

Sve ostale stavke koje nisu prikazane u prethodno navedenim financijskim izvješćima potrebno je prikazati unutar bilješki. Bilješke uz financijske izvještaje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja određenih pozicija iskazanih u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o novčanom toku i izvještaju o promjeni glavnice. U bilješkama trebaju također biti prikazane računovodstvene politike i sve one informacije koje se direktno ne vide iz temeljnih izvještaja, a nužne su za njihovo razumijevanje. (K. Žager, et.al., 2020.,133.)

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijska analiza je važan alat koji menadžment koristi pri donošenju poslovnih odluka. Ona prethodi procesu planiranja, organiziranja, vođenja i kontrole poslovanja poduzeća. Menadžment poduzeća analizira poslovanje da bi se na temelju onoga što je ostvareno u prethodnim razdobljima moglo praviti planove za budućnost. Osim internih korisnika za informacije koje proizlaze iz te analize zainteresirani i drugi (eksterni) korisnici financijskih izvještaja. Najčešće su to investitori, banke, dobavljači, tijela državne uprave itd.. Eksterni korisnici su uglavnom orijentirani na pojedine dijelove analize, dok je menadžment zainteresiran za cjelokupnu analizu poslovanja.

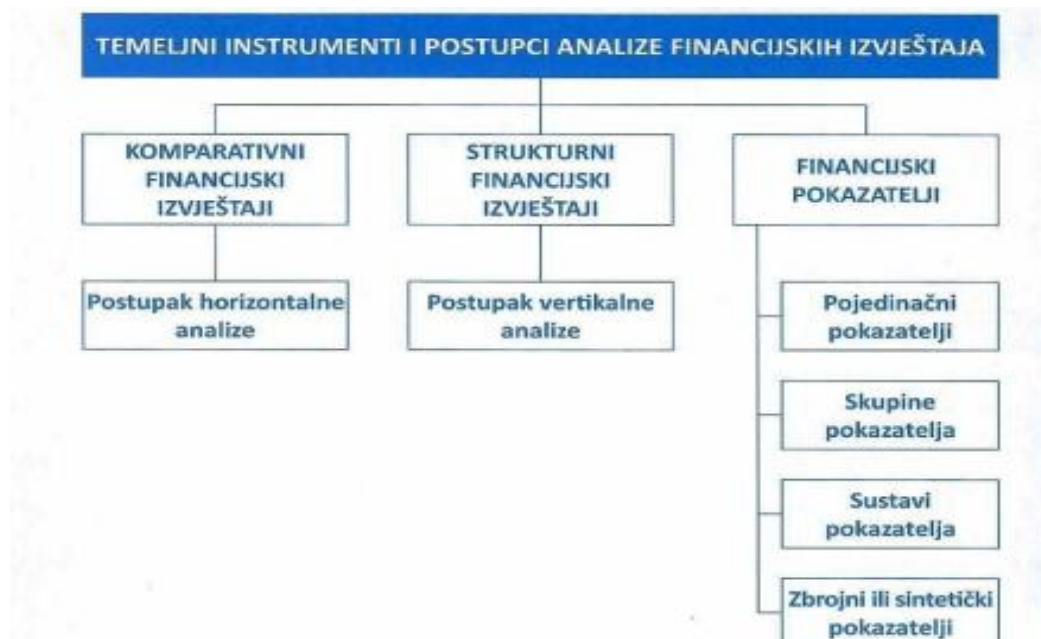
Analiza financijskih izvještaja započinje računovodstvenom analizom koja nastoji ustanoviti eventualna odstupanja koja bi umanjila kvalitetu analize bilo zbog krivih računovodstvenih procjena, pokušaja uljepšavanja izvještaja ili promjene računovodstvenih standarda.

Ključna pitanja na koja financijska analiza treba dati odgovore jesu:

- Kakva je profitabilnost poduzeća?
- Koji su izvori financiranja poduzeća?
- Kakva je likvidnost poduzeća?
- Kakva je ekonomičnost poslovanja poduzeća?
- Ima li poduzeće potencijala za rast i razvoj? (K. Žager, et.al.,2020.,42.)

Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja mogu se podijeliti na komparativne (usporedive) financijske izvještaje, strukturne financijske izvještaje i financijske pokazatelje.

Slika 1.: Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja

Izvor: K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi, 4. izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2020., str.268.

Komparativni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize. Radi se o izvještajima temeljem kojih se uspoređuju podaci za dvije ili više poslovnih godina ili nekih drugih obračunskih razdoblja gdje se jedna godina ili razdoblje uzima kao baza a ostale se razmatraju u odnosu na nju.

Strukturni financijski izvještaji služe podloga su za provedbu vertikalne analize koja podrazumijeva uspoređivanje podataka odnosno financijskih pozicija u jednoj godini. U strukturnim financijskim izvještajima elementi financijskih izvještaja izraženi su u postocima.

3.1. HORIZONTALANA FINANCIJSKA ANALIZA

Horizontalna analiza podrazumijeva uspoređivanje podataka kroz duže vremensko razdoblje kako bi se otkrile sklonosti i dinamika promjena u financijskim pozicijama. Za provođenje analize financijskih izvještaja uvijek je bolje uzeti duži niz godina jer tako bolje i jasnije možemo uočiti dinamiku promjena i na osnovu njih donositi kvalitetnije poslovne odluke u budućnosti. Predmet horizontalne analize su bilančne pozicije i pozicije iz računa dobitka i gubitka. Za provedbu horizontalne analize može se uzeti neka godina kao bazna, i onda ostale uspoređivati s njom ili se može raditi usporedba svake godine u odnosu na prethodnu.

Horizontalnom analizom bilance uspoređuju se pozicije aktive i pasive u promatranom vremenskom razdoblju. Unutar aktive prati se kretanje svih stavki dugotrajne i kratkotrajne imovine a u pasivi stavke kapitala, dugoročnih i kratkoročnih obveza.

Horizontalnom analizom računa dobiti i gubitka prati se kretanje prihoda, rashoda i rezultata poslovanja u promatranom razdoblju. Promatranjem računa dobiti i gubitka kroz određeno razdoblje mogu se uočiti bitne promjene u prihodima i rashodima koje na kraju utječu na poslovni rezultat.

3.2. VERTIKALNA FINANCIJSKA ANALIZA

Vertikalnom analizom se uspoređuju financijski podaci odnosno pozicije u financijskim izvještajima u jednoj godini. Analiza bilance provodi se tako da se aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive. Kod izračuna strukture računa dobiti i gubitka ukupni se prihodi izjednačavaju sa 100 pa se pojedine pozicije izračunavaju kao postotak od ukupnih prihoda.

Podaci koji se dobiju vertikalnom analizom daju nam informaciju koja pozicija financijskog izvješća zauzima veći ili manji udio u odnosu na ukupnu vrijednost što može biti pokazatelj na nužnost promjena poslovnih politika ili dodatne analize određenih pozicija.

3.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Financijski pokazatelji su najznačajniji instrumenti analize financijskih izvještaja kojima se brojčano iskazuje sigurnost i uspješnost poslovanja poduzeća. Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Najveći dio podataka koji se koristi za izračunavanje nalazi se u temeljnim financijskim izvještajima (bilanci, računu dobiti i gubitka, te izvješću o novčanim tokovima), a izbor pokazatelja koji će se računati i tumačiti ovisi o tome kakvu odluku treba donijeti. Dakle svrha njihova izračunavanje je dobivanje informacija za donošenje poslovnih odluka. U skladu s time financijski pokazatelji klasificiraju se u sljedeće skupine:

- Pokazatelji likvidnosti – pokazuju mogućnost društva da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze,
- Pokazatelji zaduženosti – pokazuju u kojoj mjeri se poduzeće financira tuđim novcem,
- Pokazatelji aktivnosti (obrtaja) – pokazuju koliko efikasno poduzeće upotrebljava svoju imovinu,
- Pokazatelji ekonomičnosti- pokazuju odnos prihoda i rashoda, koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda,
- Pokazatelji profitabilnosti – mjere povrat uloženog kapitala,
- Pokazatelji investiranja – pokazuju uspješnost ulaganja u dionice (K. Žager, et.al., 2020., 42.).

Gore navedeni pokazatelji su najčešći jer ih možemo jednostavno izračunati na temelju podataka iz bilance ili računa dobiti i gubitka.

U nastavku u slici 2. prikazane su temeljne skupine financijskih pokazatelja i kriteriji dobrog poslovanja na koje daju odgovor.

Slika 2.: Temeljne skupine finansijskih pokazatelja i kriteriji dobrog poslovanja

Izvor: K. Žager, et.al.: Analiza finansijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi, 4. izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Zagreb, 2020., str. 45.

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza. Likvidnost se definira kao sposobnost pretvaranja imovine u novac, sposobnost poduzeća da podmiruje sve svoje obveze, odnosno da raspolaže s dovoljno novčanih sredstava koja to omogućuju. Pokazatelji likvidnosti računaju se na temelju podataka iz bilance.

Tablica 4.: Pokazatelji likvidnosti i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac	kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja	kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

Pokazatelji likvidnosti su sljedeći:

1. **Koeficijent trenutne likvidnosti** – stavlja u omjer novac i kratkoročne obveze, a ukazuje na sposobnost poduzeća za trenutno podmirenje obveza raspoloživim novcem na dan izračuna -sastavljanja bilance. Tumači se kao postotak kratkoročnih obveza koje poduzeće može podmiriti na dan sastavljanja bilance.
2. **Koeficijent ubrzane likvidnosti** – stavlja u omjer zbroj novca i potraživanja s kratkoročnim obvezama. Pokazuje nam koliko je kratkoročnih obveza poduzeće sposobno podmiriti s brzo unovčivom imovinom, bez prodaje zaliha. Njegova vrijednost trebala bi biti 1 ili viša.
3. **Koeficijent tekuće likvidnosti** - stavljamo u odnos svu kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze a govori o tome koliko na svaku kunu kratkoročnih obveza društvo ima kratkotrajne imovine. Rezultat izračuna bi u pravilu trebao biti veći od 2 ako poduzeće želi izbjeći problema sa plaćanjem, što znači da bi tekuća imovina trebala biti barem dvostruko veća od tekućih obveza kako bi društvo bilo sposobno podmiriti tekuće obveze. Razlika između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza predstavlja radni kapital koji je vrlo važan za održavanje tekuće likvidnosti. Ako poduzeće ima više radnog kapitala znači da je njegova likvidnost i financijska stabilnost veća.
4. **Koeficijent financijske stabilnosti** – stavlja u omjer dugotrajnu imovinu i kapitala uvećan za dugoročne obveze. Govori nam koliko se dugoročnih izvora financiranja koristi za financiranje dugotrajne imovine. Trebao bi iznositi najviše 1 ili manje od 1

jer se tada povećava likvidnost i financijska stabilnost društva tj. povećava se učešće radnog kapitala. Ako je manji od 1 znači da se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina a kao je veći od 1 znači da je dugotrajna imovina financirana iz kratkoročnih obveza odnosno da postoji deficit radnog kapitala.

3.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti nam govore čijim se kapitalom i u kojem omjeru financira poslovanje društva, oni su odraz strukture pasive i govore koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala (glavice) te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza). Dakle formirani su na temelju bilance (zaduženost na datum u bilanci) i odražavaju statičku zaduženost.

Tablica 5.: Pokazatelji zaduženosti i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	kapital i rezerve	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze	kapital i rezerve
Faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + trošak amortizacije
Stupanj pokrića 1	kapital i rezerve	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića 2	kapital i rezerve + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

- Koeficijent zaduženosti** - pokazuje koliko je ukupne imovine financirano iz tuđih izvora, odnosno do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja. Pokazuje sposobnost društva da pokrije sve svoje kratkoročne i dugoročne obveze prema kreditorima i investitorima. Što je ovaj koeficijent veći, to je veći i rizik ulaganja

u društvo. Financijski rizik predstavlja rizik da se ostvarenim financijskim rezultatom neće pokriti kamate na dugove ili da poduzeće neće moći vratiti dugovanje. Idealno bi bilo kada bi vrijednost koeficijenta bila 50% ili manja, a tolerira se do 70%.

2. **Keficijent vlastitog financiranja** – ukazuje na korištenje vlastitih izvora sredstava. Zajedno sa koeficijentom zaduženosti prikazuje strukturu izvora financiranja imovine pa njihov zbroj mora biti 1. Pokazuje zaduženost poduzeća s obrnutim gledištem od stupnja zaduženosti te je samim time poželjno je da je vrijednost koeficijenta veća od 30%.
3. **Koeficijent financiranja** - je odnos ukupnih obveza i kapitala, poduzeće se ne bi trebalo zaduživati iznad vrijednosti vlasničke glavnice a idealno bi bilo da je zaduženost do 50% kapitala. Ako je vrijednost koeficijenta financiranja visoka, to pokazuje da je moguće da postoje teškoće u vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata
4. **Faktor zaduženosti** – ukazuje koliko je godina potrebno da se iz zadržane dobiti uvećane za troškove amortizacije podmire ukupne obveze. Obzirom da se realno iz zadržane dobiti i amortizacije ne mogu platiti obveze on nam daje samo indicaciju za koliko će godina poduzeće tuđe izvore zamijeniti svojima pod pretpostavkom iste dobiti i obveza. (K. Žager, et.al., 2020.,49.-50.)
5. **Stupanj pokrića 1 i 2** - Kod stupnja pokrića I promatra se pokriće dugotrajne imovine glavnicom-koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorima, dok stupanj pokrića II promatra pokriće dugotrajne imovine glavnicom uvećanom za dugoročne obveze - koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima. Pokazatelj stupnja pokrića II uvijek mora biti veći od 1 jer dio dugoročnih izvora, radi likvidnosti mora biti iskorišten i za financiranje kratkoročne imovine, dok je prvi pokazatelj mora biti veći od 0,5.

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere efikasnost s kojom poduzeće koristi vlastite resurse te kojom brzinom imovina cirkulira u poslovnom procesu zato su i poznati pod nazivom koeficijenti obrtaja. Izračunavaju se kao omjer prihoda prosječnih stanja određenih dijelova imovine. (Vujević, K., Strahinja, R.,2009.,112)

Oni pokazuju koliko učinkovito poduzeće koristi imovinu u svojoj bilanci kako bi generiralo prihode i gotovinu. Uvrštava ih se i u pokazatelje sigurnosti i u pokazatelje uspješnosti poslovanja. Najčešće se koeficijenti obrtaja izračunavaju za ukupnu imovinu, kratkotrajnu imovinu i potraživanja. Utvrđuju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Tablica 6.: Pokazatelji aktivnosti i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupan prihod	ukupna imovina
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupan prihod	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrtaja potraživanja	prihodi od prodaje	potraživanja
Dani vezivanja - trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

Svi koeficijenti obrtaja interpretiraju se prema istom obrascu – odnosno pokazuju koliko je puta godišnje poduzeće obrnulo promatranu imovinu ili potraživanje odnosno koliko je kuna prihoda ostvarilo na jednu kunu imovine ili potraživanja. Poželjno je da je vrijednost svih tih koeficijenata što veća jer to znači da poduzeće brzo zalihe pretvara u novac, brzo naplaćuje svoja potraživanja što znači da su pokazatelji aktivnosti povezani sa likvidnošću poslovanja te imaju značajnu ulogu u ocjeni uspješnosti poslovanja.

3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost podrazumijeva stupanj štedljivosti u ostvarivanju učinaka, u odnos se stavljaju ostvareni učinci i utrošeni elementi radnog procesa, odnosno outputi i inputi. U praksi se pokazatelji ekonomičnosti prikazuju kao omjer ostvarenih prihoda po jedinici rashoda prema podacima iz računa dobiti i gubitka. (Vujević, K., Strahinja, R., 2009.,112)

Tablica 7.: Pokazatelji ekonomičnosti i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi	ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja	poslovni prihodi	poslovni rashodi
Ekonomičnost prodaje	prihodi od prodaje	rashodi od prodaje
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi	financijski rashodi
Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti	ostali poslovni prihodi	ostali poslovni rashodi

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

Interpretacijom vrijednosti pokazatelja ekonomičnosti poduzeće može poslovati ekonomično, neekonomično i na granici ekonomičnosti. Ako su ostvareni prihodi veći od rashoda koeficijent ekonomičnosti je veći od 1 i poslovanje je ekonomično, ako su rashodi veći od prihoda i rezultat je manji od 1 poslovanja je neekonomično. Ukoliko je rezultat jednak 1 tada je poslovanje na granici ekonomičnosti.

3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere sposobnost poduzeća da ostvari određenu dobit u odnosu prema prihodima, imovini ili kapitalu. U sklopu pokazatelja profitabilnosti najčešće se izračunavaju pokazatelji marže profita (bruto i neto), rentabilnost ukupne imovine (bruto i neto) i rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice). Svi pokazatelji profitabilnosti i rentabilnosti trebali bi biti što veći, oni govore koliko je ostvareno na uloženu imovinu, odnosno na uloženi kapital.

Tablica 8.: Pokazatelji profitabilnosti i rentabilnosti i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto marža profita	neto dobit + rashodi od kamata	ukupni prihodi
Bruto marža profita	dobit prije poreza + rashodi od kamata	ukupni prihodi
Neto rentabilnost imovine	neto dobit + rashodi od kamata	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + rashodi od kamata	ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala	neto dobit + rashodi od kamata	kapital i rezerve

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

Marža profita računa se prema podacima iz računa dobiti i gubitka. Njome se ocjenjuje koliko je poduzeće uspješno u zadržavanju ostvarenih ukupnih prihoda u obliku dobiti uvećane za rashode od kamata, prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeća zadržava u obliku zarade uvećanih za rashode od kamata. Razlika između neto i bruto marže profita je u obuhvatu poreza na dobit u brojniku pokazatelja koji predstavlja porezno opterećenje u odnosu na ostvarene ukupne prihode. (K. Žager, et.al., 2020., 52.)

Pokazatelji rentabilnosti računaju se prema podacima iz računa dobiti i gubitka i bilance. **Rentabilnost imovine** ocjenjuje sposobnost poduzeća da ostvaruje povrate na temelju ukupno raspoloživih resursa, interpretira se kao stopa povrata koje je poduzeće uspjelo

ostvariti na ukupnu imovinu. Veći pokazatelj potvrđuje i veću profitabilnost. Kamate se koriste jer se odnose na korištenje tuđega kapitala.

Rentabilnost vlastitog kapitala dobiva se stavljanjem u odnos neto dobiti i vlastitog kapitala. Ostvarena veća neto dobit ima za rezultat i povećanje rentabilnosti vlastitog kapitala što znači da nam ovaj pokazatelj ocjenjuje sposobnost poduzeća da stvara povrate za vlasnike vlastitog kapitala. Interpretira se kao postotak povrata vlasnicima na uloženi kapital u jednoj godini.

3.3.6. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja nazivaju se još i pokazatelji prinosa ulagačima i ukazuju na mogućnost poduzeća kao investicije. Njima se mjeri isplativost ulaganja u dionice poduzeća i ta informacija je najznačajnija za investitore -ulagače i dioničare. (Vujević, K., Strahinja, R., 2009.,106)

Za izračune osim podataka iz financijskih izvještaja, potrebni su i podatci o dionicama - broju dionica i njihovoj tržišnoj vrijednosti.

Tablica 9.: Pokazatelji investiranja i njihov izračun

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Dobit po dionici	neto dobit	broj dionica
Dividenda po dionici	dio neto dobiti za dividende	broj dionica
Odnos isplate dividendi	dividenda po dionici	dobit po dionici
Odnos cijene i dobiti po dionici	tržišna cijna dionice	dobit po dionici
Ukupna rentabilnost dionice	dobit po dionici	tržišna cijena dionice
Dividendna rentabilnost dionice	dividenda po dionici	tržišna cijena dionice

Izvor: Izrada autorice prema K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi

4. FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA INTERNOVA D.O.O.

4.1. OSNOVNI PODACI O PODUZEĆU INTERNOVA D.O.O.

Trgovačko društvo Internova d.o.o. osnovano je 1990. godine i upisano u Sudski registar pod brojem Tt-1-32390-00 28.lipnja 1990. godine sa temeljnim kapitalom od 2.000,00 kuna koji je do 2008. godine povećan na 20.000 kuna. Osnivač i jedina osoba ovlaštena za zastupanje je Nenad Carić.

(Izvor:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:::#a_kat_700000, 25.05.2022.)

Društvo je započelo poslovanje kao mala tvrtka za trgovinu namještajem. Uz sve veće upite za prilagodbu namještaja, odlučili su pokrenuti svoju vlastitu proizvodnju i uz trgovinu namještajem, proizvoditi namještaj po mjeri. Početkom 2020.godine preselili su se u vlastiti proizvodni pogon s više od 6000 četvornih metara proizvodnog i uredskog prostora jer su 2017. na natječaju EU fondova dobili nepovratnih 10,8 milijuna kuna za gradnju proizvodno-poslovnog pogona i kupnju suvremenih strojeva.

Trenutno glavna djelatnost društva je proizvodnja namještaja po mjeri za opremanje objekata i montaža – opremanje interijera. Internova d.o.o. nema svoju standardnu liniju proizvoda već radi prema projektima i rješenjima koje su razvili studiji za dizajn, pri čemu je Internova d.o.o. poput produžene ruka dizajnera koja u tehničkoj pripremi predlaže i savjetuje najbolja tehnička i funkcionalna rješenja.

Oko 95% njihova prometa vezano uz ulaganja u turizam te da je 2020. godina bila rekordna s kvalitetnim, ali i najtežim projektima do sada. To su bili projekti ugovoreni davno prije korona krize, a dovršeni su u 2020.godini kada su i ostvareni rekordni prihodi. Obzirom na cjelokupnu situaciju sa koronom odlučili su stoga u 2021. godini krenuti u pronalazak novih partnera, dizajnerskih studija i investitora u zemljama Europske unije te se odlučili za tržišta Austrije, Njemačke i Švicarske. Svima njima su zajednička ogromna ulaganja koja nisu stala, veća platežna moć i time standard opremanja, projekti su skuplji po broju soba, a opet su

dovoljno blizu da se svaki projekt odradi kvalitetno te jednako organizacijski i logistički dobro kao projekti u Hrvatskoj.

Informacije važne za razumijevanje financijskih izvještaja:

- Poduzeće se bavi proizvodnom i uslužnom djelatnošću, usko vezanom uz turizam.
- 2017./2018. dobili su 10,8 milijuna kuna bez povratnih sredstava iz EU fondova za izgradnju i opremanje proizvodne hale. Ta sredstva su u bilanci evidentirana kao prihodi budućeg razdoblja i njihovo priznavanje je u korelaciji sa amortizacijom dugotrajne imovine koja je kupljena tim sredstvima.
- 2021. odlučuju poslovati na tržištu Europske unije.

4.2. ANALIZA BILANCE

Analiza bilance koja se vrši interno za vlasnika ili vlasnike (dioničare) društva ima dva cilja: analizirati stanje imovine, kapitala i obveza društva. U nastavku će biti prikazane i interpretirana horizontalna i vertikalna analiza bilance za razdoblje 2020. i 2021. godinu temeljem javno objavljenog revizorskog izvješća za 2021. godinu.

Horizontalna analiza je analiza koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile promjene iznosima osnovnih financijskih pozicija u tekućem razdoblju u odnosu na ono u prethodnoj godinu. Za provedbu horizontalne analize poduzeća Internova d.o.o. 2020.godina je uzeta kao bazna, a 2021. usporedna.

Horizontalnom analizom bilance uspoređuju se pozicije aktive i pasive u promatranom vremenskom razdoblju. Unutar aktive prati se kretanje svih stavki dugotrajne i kratkotrajne imovine a u pasivi stavke kapitala, dugoročnih i kratkoročnih obveza.

Tablica 10.: Horizontalna analiza bilance poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Naziv pozicije	Prethodna godina (2020.)	Tekuća godina (2021.)	Iznos povećanja (smanjenja)	Postotak povećanja (smanjenja)
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0,00%
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	25.981.607	26.018.146	36.539	0,14%
1. Nematerijalna imovina	63.817	0	-63.817	-100,00%
2. Materijalna imovina	25.917.790	26.018.146	100.356	0,39%
a. Zemljišta	1.092.180	1.092.180	0	0,00%
b. Građevinski objekti	22.510.186	21.330.471	-1.179.715	-5,24%
c. Postrojenja i oprema	1.508.016	2.353.119	845.103	56,04%
d. Alati, pogonski inv., transportna imovina	807.408	1.242.377	434.969	53,87%
3. Financijska imovina	0	0	0	0,00%
4. Potraživanja	0	0	0	0,00%
5. Odgođena porezna imovine	0	0	0	0,00%
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	12.947.195	10.423.856	-2.523.339	-19,49%
1. Zalihe	642.122	2.596.223	1.954.101	304,32%
2. Potraživanja	7.949.684	3.002.667	-4.947.017	-62,23%
a). Potraživanja od kupaca	7.365.113	1.750.151	-5.614.962	-76,24%
b). Potraživanja od zaposlenih	48.846	93.286	44.440	90,98%
c). Ostala potraživanja od države i drugih institucija	87.311	599.971	512.660	587,17%
d). Ostala potraživanja	448.414	559.259	110.845	24,72%
3. Kratkotrajna financijska imovina	1.479.700	1.421.200	-58.500	-3,95%

4. Novac u banci i blagajni	2.875.689	3.403.766	528.077	18,36%
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0,00%
UKUPNO AKTIVA	38.928.802	36.442.002	-2.486.800	-6,39%
A. KAPITAL I REZERVE	12.129.689	13.317.421	1.187.732	9,79%
1. Upisani kapital	20.000	20.000	0	0,00%
2. Kapitalne rezerve	0	0	0	0,00%
3. Rezerve iz dobiti	86.173	86.173	0	0,00%
4. Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0,00%
5. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	9.151.762	12.023.516	2.871.754	31,38%
6. Dobit ili gubitak tekuće godine	2.871.754	1.187.732	-1.684.022	-58,64%
7. Manjinski interes	0	0	0	0,00%
B. DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE	4.762.470	2.560.337	-2.202.133	-46,24%
C. DUGOROČNE OBVEZE	7.207.430	7.742.129	534.699	7,42%
1. Obveze po dugoročnim kreditima	7.207.430	7.742.129	534.699	7,42%
2. Obveze po osnovi zajma	0	0	0	0,00%
3. Ostale dugoročne obveze	0	0	0	0,00%
D. KRATKOROČNE OBVEZE	5.723.358	4.501.830	-1.221.528	-21,34%
1. Obveze prema dobavljačima	2.253.319	1.627.461	-625.858	-27,77%
2. Obveze za predujmove	1.495.472	1.227.327	-268.145	-17,93%
3. Obveze po kreditima	920.098	1.243.891	323.793	35,19%
4. Obveze prema zaposlenicima	256.822	275.040	18.218	7,09%
5. Obveze za poreze, doprinose i sl.davanja	797.647	128.111	-669.536	-83,94%
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	9.105.855	8.320.285	-785.570	-8,63%
UKUPNO PASIVA	38.928.802	36.442.002	-2.486.800	-6,39%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Interpretacija rezultata imovine (aktive):

U 2021. godini dugotrajna imovina bilježi rast u odnosu na 2020. od svega 0,14%, razlog tomu je potpuna amortizacija nematerijalne imovine te amortizacija građevinskog objekta-proizvodne hale. Unutar dugotrajne imovine analizirane su sve stavke pa je tako vidljivo da poduzeće imalo 2021. godine u odnosu na 2020. godinu veće investicije u postrojenje i opremu za 56,04% a u alat, pogonski inventar i transportna sredstva 53,87% više nego u 2020. godini. Što se tiče kratkotrajne imovine, smanjena je ukupno za 19,49%. Najveće smanjenje vidljivo je u potraživanjima od kupaca koja su se smanjila za 76,24% što je dijelom pozitivno jer znači da se potraživanja naplaćuju te ima više raspoloživih novčanih sredstava, u odnosu na 2021., 18,36% više.

Interpretacija izvora imovine (pasive):

Analizirajući stavke pasive, temeljni kapital, kapitalne rezerve i rezerve iz dobiti ostaju iste tijekom promatranog razdoblja. Zadržana dobit bilježi povećanje od 31,38% jer se cijela dobit 2020. godine rasporedila na zadržanu. Dobit tekuće godine je za 58,64% manja u donosu na 2020.godinu. Dugoročna rezerviranja za troškove na osnovi danih jamstava smanjena su za 46,24% a dugoročne obveze bilježe rast za 7,42% u odnosu na prethodnu zbog podizanja kredita za nabavku dugotrajne imovine. Ukupne kratkoročne obveze su smanjene za 21,34%. Ukupna kretanja pasive identična su kretanjima aktive.

Vertikalnom analizom se uspoređuju financijski podaci odnosno pozicije u financijskim izvještajima u jednoj godini. Analiza bilance provodi se tako da se aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive, time se dobije struktura imovine i njezinih izvora.

Tablica 11. Vertikalna analiza bilance poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Naziv pozicije	Prethodna godina (2020.)	%	Tekuća godina (2021.)	%
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0,00%	0	0,00%
B. DUGOTRAJNA IMOVINA	25.981.607	66,74%	26.018.146	71,40%
1. Nematerijalna imovina	63.817	0,16%	0	0,00%
2. Materijalna imovina	25.917.790	66,58%	26.018.146	71,40%
a. Zemljišta	1.092.180	2,81%	1.092.180	3,00%
b. Građevinski objekti	22.510.186	57,82%	21.330.471	58,53%
c. Postrojenja i oprema	1.508.016	3,87%	2.353.119	6,46%
d. Alati, pogonski inv., transportna imovina	807.408	2,07%	1.242.377	3,41%
3. Financijska imovina	0	0,00%	0	0,00%
4. Potraživanja	0	0,00%	0	0,00%
5. Odgođena porezna imovine	0	0,00%	0	0,00%
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA	12.947.195	33,26%	10.423.856	28,60%
1. Zalihe	642.122	1,65%	2.596.223	7,12%
2. Potraživanja	7.949.684	20,42%	3.002.667	8,24%
a). Potraživanja od kupaca	7.365.113	18,92%	1.750.151	4,80%
b). Potraživanja od zaposlenih	48.846	0,13%	93.286	0,26%
c). Ostala potraživanja od države i drugih institucija	87.311	0,22%	599.971	1,65%
d). Ostala potraživanja	448.414	1,15%	559.259	1,53%
3. Kratkotrajna financijska imovina	1.479.700	3,80%	1.421.200	3,90%

4. Novac u banci i blagajni	2.875.689	7,39%	3.403.766	9,34%
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNO AKTIVA	38.928.802	100,00%	36.442.002	100,00%
A. KAPITAL I REZERVE	12.129.689	31,16%	13.317.421	36,54%
1. Upisani kapital	20.000	0,05%	20.000	0,05%
2. Kapitalne rezerve	0	0,00%	0	0,00%
3. Rezerve iz dobiti	86.173	0,22%	86.173	0,24%
4. Revalorizacijske rezerve	0	0,00%	0	0,00%
5. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	9.151.762	23,51%	12.023.516	32,99%
6. Dobit ili gubitak tekuće godine	2.871.754	7,38%	1.187.732	3,26%
7. Manjinski interes	0	0,00%	0	0,00%
B. DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE	4.762.470	12,23%	2.560.337	7,03%
C. DUGOROČNE OBVEZE	7.207.430	18,51%	7.742.129	21,25%
1. Obveze po dugoročnim kreditima	7.207.430	18,51%	7.742.129	21,25%
2. Obveze po osnovi zajma	0	0,00%	0	0,00%
3. Ostale dugoročne obveze	0	0,00%	0	0,00%
D. KRATKOROČNE OBVEZE	5.723.358	14,70%	4.501.830	12,35%
1. Obveze prema dobavljačima	2.253.319	5,79%	1.627.461	4,47%
2. Obveze za predujmove	1.495.472	3,84%	1.227.327	3,37%
3. Obveze po kreditima	920.098	2,36%	1.243.891	3,41%
4. Obveze prema zaposlenicima	256.822	0,66%	275.040	0,75%
5. Obveze za poreze, doprinose i sl.davanja	797.647	2,05%	128.111	0,35%
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	9.105.855	23,39%	8.320.285	22,83%
UKUPNO PASIVA	38.928.802	100,00%	36.442.002	100,00%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Iz vertikalne analize bilance vidljivo je da poduzeće Internova d.o.o. da većina imovine otpada na dugotrajnu, u 2021. godini dugotrajna imovina čini čak 71,40% ukupne imovine poduzeća. Kratkotrajna imovina čini 28,60% poduzeća od čega se najviše odnosi na novac 9,34%, potraživanja 8,24% i zalihe 7,12%.

Prema strukturi pasive vidljivo je da se imovina poduzeća financira najvećim dijelom iz vlastitog kapitala, u 2021. godini to iznosi 36,54%, zatim iz bespovratnih potpora za investicije izgradnje hale 22,83% te dugoročnim obvezama prema bankama 21,25% te kratkoročnim obvezama 12,35%.

4.3. ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA

U postupku provođenja analize poslovanja poduzeća Internova d.o.o. , izrađena je vertikalna i horizontalna analiza računa dobiti i gubitka od 2020. do 2021. godine.

Horizontalnom analizom računa dobiti i gubitka prati se kretanje prihoda, rashoda i rezultata poslovanja u promatranom razdoblju. Promatranjem računa dobiti i gubitka kroz određeno razdoblje mogu se uočiti bitne promjene u приходima i rashodima koje na kraju utječu na poslovni rezultat.

Tablica 12.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

Naziv pozicije	Prethodna godina (2020.)	Tekuća godina (2021.)	Iznos povećanja (smanjenja)	Postotak povećanja (smanjenja)
1. POSLOVNI PRIHODI	31.268.040	24.095.366	-7.172.674	-22,94%
a. Prihod od prodaje	27.283.237	20.666.868	-6.616.369	-24,25%
b. Ostali poslovni prihodi	3.984.803	3.428.498	-556.305	-13,96%
2. POSLOVNI RASHODI	27.592.861	22.507.624	-5.085.237	-18,43%
a. Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i got.proizvoda	0	-1.259.445	-1.259.445	0,00%
b. Materijalni troškovi	16.637.756	15.299.273	-1.338.483	-8,04%
c. Troškovi osoblja	2.603.573	3.153.417	549.844	21,12%
d. Amortizacija	3.079.599	2.655.072	-424.527	-13,79%
e. Ostali troškovi	2.113.610	2.522.962	409.352	19,37%
f. Vrijednosno usklađenje	0	0	0	0,00%
g. Rezerviranja	3.072.305	0	-3.072.305	-100,00%
h. Ostali poslovni rashodi	86.018	136.345	50.327	58,51%
5. FINANCIJSKI PRIHODI	48.891	68.634	19.743	40,38%
a. Ostali prihodi s onova kamata	25.021	31.718	6.697	26,77%
b. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	23.870	36.916	13.046	54,65%
6. FINANCIJSKI RASHODI	284.461	156.702	-127.759	-44,91%
a. Rashodi s osnova kamata i sl.rashodi	149.816	139.460	-10.356	-6,91%
b. Tečajne razlike i drugi rashodi	134.645	17.242	-117.403	-87,19%
7. UKUPNI PRIHODI	31.316.931	24.164.000	-7.152.931	-22,84%
8. UKUPNI RASHODI	27.877.322	22.664.326	-5.212.996	-18,70%
9. DOBIT PRILJE OPOREZIVANJA	3.439.609	1.499.674	-1.939.935	-56,40%
11. POREZ NA DOBIT	567.855	311.942	-255.913	-45,07%
12. NETO DOBIT	2.871.754	1.187.732	-1.684.022	-58,64%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Iz priložene tablice u 2021. godini vidljiv je pad poslovnih prihoda za 22,94% u odnosu na 2020. godinu, sličan pad prate i poslovni rashodi 18,43% . U strukturi poslovnih rashoda vidljivo je povećanja troškova osoblja za 21,12% i ostalih troškova za 19,37%. Ostali troškovi poduzeća, prema bilješka uz financijska izvješća, u najvećoj se mjeri odnose na dnevnice, prijevoz i druge naknade radnicima. Obzirom da je broj zaposlenih u 2020. i 2021. isti, zaključuje se da je poduzeće odlučilo povećati plaće i druga materijalna prava radnicima .

Poduzeće je u promatranom razdoblju povećalo svoje financijske prihode za 40,38% a financijske rashode smanjilo za 44,91%.

Neto dobit poduzeća u 2021. godini manja je za 58,64% u odnosu na 2020. godinu.

Vertikalnom analizom strukture računa dobiti i gubitka ukupni se prihodi izjednačavaju sa 100 pa se pojedine pozicije izračunavaju kao postotak od ukupnih prihoda.

Tablica 13.: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Naziv pozicije	Prethodna godina (2020.)	%	Tekuća godina (2021.)	%
1. POSLOVNI PRIHODI	31.268.040	99,84%	24.095.366	99,72%
a. Prihod od prodaje	27.283.237	87,12%	20.666.868	85,53%
b. Ostali poslovni prihodi	3.984.803	12,72%	3.428.498	14,19%
2. POSLOVNI RASHODI	27.592.861	88,11%	22.507.624	93,15%
a. Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i got.proizvoda	0	0,00%	-1.259.445	-5,21%
b. Materijalni troškovi	16.637.756	53,13%	15.299.273	63,31%
c. Troškovi osoblja	2.603.573	8,31%	3.153.417	13,05%
d. Amortizacija	3.079.599	9,83%	2.655.072	10,99%
e. Ostali troškovi	2.113.610	6,75%	2.522.962	10,44%
f. Vrijednosno usklađenje	0	0,00%	0	0,00%
g. Rezerviranja	3.072.305	9,81%	0	0,00%
h. Ostali poslovni rashodi	86.018	0,27%	136.345	0,56%
5. FINANCIJSKI PRIHODI	48.891	0,16%	68.634	0,28%
a. Ostali prihodi s onova kamata	25.021	0,08%	31.718	0,13%
b. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	23.870	0,08%	36.916	0,15%
6. FINANCIJSKI RASHODI	284.461	0,91%	156.702	0,65%
a. Rashodi s osnova kamata i sl.rashodi	149.816	0,48%	139.460	0,58%
b. Tečajne razlike i drugi rashodi	134.645	0,43%	17.242	0,07%
7. UKUPNI PRIHODI	31.316.931	100,00%	24.164.000	100,00%

8. UKUPNI RASHODI	27.877.322	89,02%	22.664.326	93,79%
9. DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	3.439.609	10,98%	1.499.674	6,21%
11. POREZ NA DOBIT	567.855	1,81%	311.942	1,29%
12. NETO DOBIT	2.871.754	9,17%	1.187.732	4,92%

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Gledajući strukturu Računa dobiti i gubitka vidljivo je da u obje promatrane godine se daleko najveći postotak prihoda ostvaruje upravo od poslovnih prihoda unutar kojih su najveći prihodi od prodaje 87,12% u 2020. godini i 85,53% u 2021. godini.

Što se tiče rashoda također najzastupljeniji su poslovni rashodi unutar kojih najveći postotak se odnosi na materijalne troškove čije je povećanje u strukturi od cca 10% vidljivo u 2021. u odnosu na 2020.

U svakom slučaju dobro je što su poslovni prihodi veći od poslovnih rashoda koji iznose u 2020. godini 88,11% poslovnih prihoda, a u 2021. 93,15%.

4.4. ANALIZA POSLOVANJA TEMELJEM FINANCIJSKIH POKAZATELJA

Kako bi analiza financijskih izvještaja bila potpuna i dobra podloga upravljanju poslovanjem i razvoju poduzeća, potrebno je uz vertikalnu i horizontalnu analizu financijskih izvještaja provesti i analizu pomoću financijskih pokazatelja. Oni stavljaju u odnos različite pozicije bilance i računa dobiti i gubitka te donose informacije sigurnosti i uspješnosti poslovanja poduzeća.

4.4.1. Izračun i interpretacija pokazatelja likvidnosti

Tablica 14.: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2020.	2021.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,50	0,76
(novac)	2.875.689	3.403.766
(kratkoročne obveze)	5.723.358	4.501.830
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,89	1,42
(novac+kratkoročna potraživanja)	10.825.373	6.406.433
(kratkoročne obveze)	5.723.358	4.501.830
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,26	2,32
(kratkotrajna imovina)	12.947.195	10.423.856
(kratkoročne obveze)	5.723.358	4.501.830
Koeficijent financijske stabilnosti	1,08	1,10
(dugotrajna imovina)	25.981.607	26.018.146
(kapital i rezerve + dugoročne obveze)	24.099.589	23.619.887

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

U tablici 14. prikazani su najvažniji pokazatelji likvidnosti. Koeficijent ubrzane i tekuće likvidnosti su za oba dvije godine poslovanja zadovoljavajući, pokazuju da poduzeće može sve svoje kratkoročne obveze podmiriti kratkotrajnom imovinom te još ostaje prostora za po potrebi podmirenje i dugoročnih obveza. Time se pokazuje da poduzeće ima dovoljno radnog kapitala- rezerve likvidnosti (razlika između kratkotrajne imovine i kratkotrajnih obveza) i time je njegova je likvidnost i financijska stabilnost veća.

Poduzeće Internova d.o.o. sposobno je u 2021. godini 1,42 puta podmiriti sve svoje kratkoročne obveze brzo unovčivom imovinom odnosno 2,32 puta ukupnom kratkotrajnom imovinom.

Koeficijent trenutne likvidnosti je nešto niži ali solidan za obje godine poslovanja sa porastom u 2021.godini, uzimajući u obzir da je on sekundarni pokazatelj jer izražava vrijednost samo na datum bilance pa ne predstavlja značajan parametar.

Što se tiče financijske stabilnosti poduzeća dobiveni rezultati prema standardnoj formuli bi trebali biti ispod 1 jer se iz dijela dugoročnih izvora treba financirati i kratkotrajna imovina, što znači veću likvidnost i financijsku stabilnost društva. Međutim ovdje je rezultat nešto nepovoljniji iz razloga jer je poduzeće dio svoje dugotrajne imovine financiralo iz bespovratnih državnih potpora za investicije koje nisu uračunate u formulu jer realno ne predstavljaju obvezu već prihod budućeg razdoblja. Ako bi se one uzele u obzir koeficijent financijske stabilnosti bi bio ispod 1. što je prikazano u tablici 15.

Tablica 15.: Koeficijent financijske stabilnosti uzimajući u obzir odgođene prihode od potpora

Koeficijent financijske stabilnosti	0,78	0,81
(dugotrajna imovina)	25.981.607	26.018.146
(kapital i rezerve + dugoročne obveze)	33.205.444	31.940.172

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Temeljem izračunatih koeficijenata i šire slike sagledavanja izvora financiranja dugotrajne imovine može se zaključiti da je poduzeće Internova d.o.o. i u 2020. i u 2021. godini bilo dovoljno likvidno.

4.4.2. Izračun i interpretacija pokazatelja zaduženosti

Tablica 16.: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2020.	2021.
Koeficijent zaduženosti	0,69	0,63
(ukupne obveze)*	26.799.113	23.124.581
(ukupna imovina)	38.928.802	36.442.002
Koeficijent vlastitog financiranja	0,31	0,37
(kapital i rezerve)	12.129.689	13.317.421
(ukupna imovina)	38.928.802	36.442.002
Koeficijent financiranja	2,21	1,74
(ukupne obveze)*	26.799.113	23.124.581
(kapital i rezerve)	12.129.689	13.317.421
Faktor zaduženosti	2,19	1,58
(ukupne obveze)*	26.799.113	23.124.581
(zadržana dobit+trošak amortizacije)	12.231.361	14.678.588
Stupanj pokrića 1	0,47	0,51
(kapital i rezerve)	12.129.689	13.317.421
(dugotrajna imovina)	25.981.607	26.018.146
Stupanj pokrića 2	0,93	0,97
(kapital i rezerve + dugoročne obveze)**	24.099.589	25.287.321
(dugotrajna imovina)	25.981.607	26.018.146

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

*zbroj dugoročnih obveza, rezerviranja, kratkoročnih obveza i odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

**zbroj kapitala, dugoročnih obveza i rezerviranja

Na temelju informacija iskazanih u tablici 16. prema koeficijentu zaduženosti i koeficijentu vlastitog financiranja može se zaključiti da se je poduzeće u prethodnoj godini 31% financiralo iz vlastitih izvora, a 69% iz tuđih izvora. U tekućoj godini došlo je do nešto većeg korištenja vlastitih izvora – 37% u odnosu na tuđe – 63%. Smanjivanjem prihoda budućih razdoblja kroz sljedeće godine taj će se trend vjerojatno i nastaviti čime će se statička zaduženost poduzeća smanjivati.

Isto tako koeficijent financiranja bi trebao biti 1 ili manje jer ukazuje na odnos između vlastitih i tuđih izvora financiranja. Poduzeće se ne bi trebalo zaduživati iznad iznosa vlastitog kapitala što je ovdje slučaj ali opet iz razloga jer su u izračun uzeta bespovratna sredstva za kupnju dugotrajne imovine.

Faktor zaduženosti nam govori koliko godina je potrebno da poduzeće iz zadržane dobiti i amortizacije podmiri svoje obveze. Referentna vrijednost ovog faktora je 3 godine tako da je rezultat za poduzeće Internova d.o.o. zadovoljavajući, tim više što se vidi smanjenje prethodne godine u odnosu na tekuću.

Rezultati stupnja pokrića I nam ukazuje da je poduzeće Internova d.o.o. u prethodnoj godini 47% svoje dugotrajne imovine financiralo vlastitim kapitalom, a u tekućoj 51%. Iako je vidljivo povećanje postotka financiranja vlastitim kapitalom u porastu trenutno nije zadovoljavajuće. Stupanj pokrića II bi morao biti iznad 1 jer bi se dio dugoročnih izvora morao koristiti za financiranje kratkotrajne imovine - radi održavanja likvidnosti. U slučaju poduzeća Internova d.o.o. stupanj pokrića II je blizu zadovoljavajućeg sa tendencijom rasta, pogotovo ako uzmemo u obzir da se dio dugotrajne imovine financirao iz bespovratnih sredstava. Povećanje tih koeficijenata pokazuje smanjenje zaduženosti uz istodobno povećanje likvidnosti.

4.4.3. Izračun i interpretacija pokazatelja aktivnosti

Tablica 17.: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2020.	2021.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,80	0,66
(ukupni prihodi)	31.316.931	24.164.000
(ukupna imovina)	38.928.802	36.442.002
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2,42	2,32
(ukupni prihodi)	31.316.931	24.164.000
(kratkotrajna imovina)	12.947.195	10.423.856
Koeficijent obrta potraživanja od kupaca	3,70	11,81
(prihodi od prodaje)	27.283.237	20.666.868
(potraživanja od kupaca)	7.365.113	1.750.151
Dani vezivanja -trajanje naplate potraživanja	98,53	30,91
(broj dana u godini)	365	365
(koeficijent obrta potraživanja)	3,70	11,81

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Pokazatelji aktivnosti mjere brzinu prolaska imovine kroz poslovni proces te mjere efikasnost upravljanja imovinom, važni su za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

Rezultat najvažnijeg koeficijenta - obrta ukupne imovine nam govori koliko je poduzeće na 1 kunu svoje imovine ostvarilo prihod, odnosno koliko se puta imovina pretvara u prihode. U prethodnoj godini ostvareno je 0,80 kuna prihoda po kuni imovine dok je u tekućoj ostvareno još manje 0,66 kuna, što znači da se je prosječno trajanje cirkulacije sredstava u poslovnom procesu povećalo te je prisutna negativna tendencija u poslovanju.

Poduzeće ne obrće dovoljno brzo svoju ukupnu imovinu, odnosno ne koristi je u dovoljnoj mjeri za ostvarivanje prihoda. Međutim ukoliko pogledamo rezultate koeficijenta obrta kratkotrajne imovine vidimo da je situacija nešto bolja, poduzeće uspješnije koristi kratkotrajnu imovinu za generiranje prihoda, tako je u 2020. na 1 kunu kratkotrajne imovine imalo 2,42 kune prihoda, a u 2021. se taj broj smanjuje što nije dobro i iznosi 2,32 kune.

Koeficijent obrta potraživanja od kupaca i s njim povezani dani vezivanja ukazuju na poboljšanje i bržu naplatu potraživanja u 2021. godini u odnosu na 2020.

4.4.4. Izračun i interpretacija pokazatelja profitabilnosti

Tablica 18.: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2020.	2021.
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,12	1,07
(ukupni prihodi)	31.316.931	24.164.000
(ukupni rashodi)	27.877.322	22.664.326
Ekonomičnost poslovanja	1,13	1,07
(poslovni приход)	31.268.040	24.095.366
(poslovni rashodi)	27.592.861	22.507.624
Ekonomičnost financiranja	0,17	0,44
(financijski prihodi)	48.891	68.634
(financijski rashodi)	284.461	156.702

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz vidljivog izračuna ekonomičnost ukupnog poslovanja po

jedinici rashoda iznosi 1,12 za 2020. i 1,07 za 2021. godinu. Što znači da su u 2020. godini prihodi 12% veći od rashoda, a u 2021. 7% veći rashoda. Obzirom da su rezultati veći od 1 stanje je zadovoljavajuće ali uz napomenu da je vidljiva tendencija pada. Razlike u ekonomičnosti ukupnog poslovanja i poslovanja su neznatne što znači da financijske aktivnosti poduzeća imaju minimalni utjecaj na ukupan rezultat poslovanja poduzeća.

Ekonomičnost financiranja je manja od 1 u obje godine poslovanja što je i logično obzirom da se djelatnost poduzeća temelji na nefinancijskoj djelatnosti, financijski rashodi odnose se prvenstveno na kamate po financijskim obvezama (kreditima) i planirani su rashodi poduzeća.

Iz navedenog se može zaključiti kako poduzeće ima zadovoljavajuće rezultate po pitanju ekonomičnosti, poslovalo je ekonomično.

4.4.5. Izračun i interpretacija pokazatelja profitabilnosti

Tablica 19.: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2020.	2021.
Neto marža profita	10,08	5,56
(neto dobit + kamate)	3.156.215	1.344.434
(ukupni prihodi)	31.316.931	24.164.000
Bruto marža profita	11,89	6,85
(bruto dobit + kamate)	3.724.070	1.656.376
(ukupni prihodi)	31.316.931	24.164.000
Neto rentabilnost imovine	8,11	3,69
(neto dobit + kamate)	3.156.215	1.344.434

(ukupna imovina)	38.928.802	36.442.002
Bruto rentabilnost imovine	9,57	4,55
(bruto dobit + kamate)	3.724.070	1.656.376
(ukupna imovina)	38.928.802	36.442.002
Rentabilnost vlastitog kapitala	23,68	8,92
(neto dobit)	2.871.754	1.187.732
(kapital)	12.129.689	13.317.421

Izvor: Izrada autorice na temelju javne objave financijskih izvještaja

U tablici 19. prikazana je neto marža profita za poduzeće Internova d.o.o. i u pravilu što je ona veća, poduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade. U slučaju promatranih godina vidimo da u 2020. godini iznosi 10,08% ali ima tendenciju pada pa u 2021. godine kad iznosi 5,56%, i to je postotak ostvarenih prihoda koji pripadaju vlasniku poduzeća.

Pokazatelji bruto i neto profitne marže za promatrano poduzeće ne odudaraju previše što znači da nije iskazano porezno opterećenje u odnosu na ostvareni prihod.

Rentabilnost ukupne imovine predstavlja stopu povrata koje poduzeće ostvaruje na ukupnu imovinu i predstavlja zaradu od ukupne imovine. Poduzeće Internova d.o.o. u 2020. ima stopu povrata od 9,57%, a u 2021. godini duplo manju, 4,55% u odnosu na ukupnu imovinu.

Pokazatelji bruto i neto rentabilnosti imovine ne odudaraju previše što znači da nije iskazano porezno opterećenje u odnosu na ukupnu imovinu.

Rentabilnost vlastitog kapitala za 2020. godinu je odlična jer iznosi 23,68% povrata vlasnicima na uložene izvore financiranja u jednoj godini, dok je u 2021. dosta niža i iznosi 8,92%.

4.5. ZAKLJUČAK ANALIZE POSLOVANJA DRUŠTVA INTERNOVA D.O.O.

Prema provedenoj financijskoj analizi temeljem financijskih izvještaja poduzeća Internova d.o.o. daje se zaključiti da poduzeće ima određenu uspješnost i stabilnost poslovanja.

Ako se u obzir uzme da su analizirane dvije iznimno izazovne godine popraćene korona krizom koja je u najvećoj mjeri pogodila sektor turizma za koji je Internova d.o.o. usko vezana, poslovanje je bilo uspješno. 2020. godina je bila uspješnija zbog projekata koji su bili dogovoreni prije nastupa korona krize, međutim i u 2021. godini poduzeće je poslovala sa solidnom dobiti.

Analizom bilance utvrđeno je da se imovina poduzeća u 2021. godini smanjila za 6,39%. Bez obzira što je poduzeće imalo veliku investiciju u 2018. godini u izgradnju i opremanje proizvodne hale i u 2021. godini vidljiva su određena ulaganja u dugotrajnu imovinu kroz postrojenje i opremu te alat, pogonski inventar i transportnu imovinu više od 50% u odnosu na 2020. godinu.

Račun dobiti i gubitka ukazuje na vrlo uspješno poslovanje u 2020. godini te smanjenje uspješnosti u 2021. godini ali u svakom slučaju sa pozitivnim predznakom uspješnosti poslovanja.

Prema pokazateljima likvidnosti ukupan dojam je da je poduzeće likvidno, poduzeće može sve svoje kratkoročne obveze podmiriti kratkotrajnom imovinom te još ostaje prostora za po potrebi podmirenje i dugoročnih obveza. Što se tiče zaduženosti poduzeća u tekućoj godini došlo je do nešto većeg korištenja vlastitih izvora u odnosu na tuđe ali to još uvijek nije u zadovoljavajućoj mjeri. Smanjivanjem prihoda budućih razdoblja kroz sljedeće godine taj će se trend vjerojatno i nastaviti čime će se statička zaduženost poduzeća smanjivati. Pokazatelji aktivnosti poduzeća ukazuju da poduzeće ne obrće dovoljno brzo svoju ukupnu imovinu, odnosno ne koristi je u dovoljnoj mjeri za ostvarivanje prihoda. Pokazatelji ekonomičnosti u svakom pogledu ukazuju da su prihodi veći od rashoda te time ukazuju da je poslovanje poduzeća ekonomično. Pokazatelji profitabilnosti daju dodatnu potvrdu dobrog poslovanja u ovim izazovnim godinama, poduzeće je uspjelo poslovati sa pozitivnom profitnom maržom i rentabilnošću imovine i vlastitog kapitala.

5. ZAKLJUČAK

Ključni dio analize poslovanja društva temelji se na analizi financijskih izvještaja. Temeljni financijski izvještaji – bilanca i račun dobiti i gubitka sadrže potrebne informacije i daju uvid u stanje i poslovanje društva. Da bi se utvrdilo stanje u pojedinim dijelovima poslovanja kao na primjer kapitalna ili financijska struktura, likvidnost, profitabilnost potrebno je izračunati financijske pokazatelje. Njihove vrijednosti predstavljaju detektore dobrog ili lošeg stanja u određenim kategorijama poslovanja koja predstavlja korisnu informaciju za menadžere prilikom donošenja poslovnih odluka. Osim za internu upotrebu kod menadžmenta te informacije korisne su i eksternim korisnicima kao što su kreditori, investitori, kupci i dobavljači.

Vertikalna i horizontalna analiza Bilance i Računa dobiti i gubitka poduzeća Internova d.o.o. kao i izračunati financijski pokazatelji poslovanja ove tvrtke za 2020. i 2021. godinu ukazuju da je poduzeće stabilno, likvidno, ekonomično i profitabilno te da se jako dobro prilagodilo poslovanju u uvjetima krize izazvane virusom COVID-19. To znači da se može očekivati da će i ubuduće menadžment tvrtke jednako uspješno voditi poduzeće.

POPIS LITERATURE

- Knjige

Belak, V. Analiza poslovne uspješnosti, RRIF, Zagreb, 2014

Deželjin, J., et al., Računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 1995.

K. Žager, et.al.: Analiza financijskih izvještaja načela-postupci-slučajevi, 4. izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2020.

Vinković Kravaica, A., Ribarić Aidone, E.: Računovodstvo – temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci, Rijeka, 2009.;

Vujević, K., Strahinja, R.: Planiranje Analiza Revizija Kontroling, Futura d.o.o., Rijeka, 2009

Žager, K., Žager, L.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 1999.

Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A. (2009): Računovodstvo malih i srednjih poduzeća,

Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2008): Osnove računovodstva

- Internet izvori

<https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html

https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:040009734

http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf

<https://internova.hr/hr/>

<https://lidermedia.hr/poslovna-scena/kompanije/internova-proizvodi-namjestaj-kao-produzena-ruka-studija-za-dizajn-135857>

<https://www.jutarnji.hr/naslovnica/brat-i-sestra-iz-pazina-8706560>

POPIS TABLICA

Tablica 1.: Kriteriji razvrstavanja poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu

Tablica 2.: Skraćena struktura bilance

Tablica 3.: Skraćena struktura računa dobiti i gubitka

Tablica 4.: Pokazatelji likvidnosti i njihov izračun

Tablica 5.: Pokazatelji zaduženosti i njihov izračun

Tablica 6.: Pokazatelji aktivnosti i njihov izračun

Tablica 7.: Pokazatelji ekonomičnosti i njihov izračun

Tablica 8.: Pokazatelji profitabilnosti i rentabilnosti i njihov izračun

Tablica 9.: Pokazatelji investiranja i njihov izračun

Tablica 10.: Horizontalna analiza bilance poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Tablica 11.: Vertikalna analiza bilance poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Tablica 12.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021

Tablica 13.: Vertikalna analizaračuna dobiti i gubitka poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021. godinu

Tablica 14.: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021

Tablica 15.: Koeficijent financijske stabilnosti uzimajući u obzir odgođene prihode od potpora

Tablica 16.: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021

Tablica 17.: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021.

Tablica 18.: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021

Tablica 19.: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Internova d.o.o. za razdoblje 2020. i 2021

POPIS SLIKA

Slika 1.: Klasifikacija temeljnih instrumenata i postupaka analize financijskih izvještaja

Slika 2.: Temeljne skupine financijskih pokazatelja i kriteriji dobrog poslovanja